

SPRAWOZDANIE
z działalności Stowarzyszenia Miłośników Czeladzi
w 2017 roku

Na dzień 31.12.2017 r. SMCz liczyło 56 członków, 13 osób wspierających oraz 6 osób członków honorowych. W ciągu roku w nasze szeregi wstąpiły 3 osoby.

Otwarte zebrania członków i sympatyków stowarzyszenia odbywały się w trzeci poniedziałek miesiąca, a zarządu w pierwszy wtorek miesiąca (czasami w poniedziałek).

W roku sprawozdawczym władze SMCz działały w składzie wybranym na Walnym Zebraniu Sprawozdawczo-Wyborczym w 2015 roku: Ewa Ambroży - Przewodnicząca, Marek Gawron i Antoni Krawczyk – Zastępcy , Bożena Plutecka – Skarbnik, Agnieszka Dzieńka – Sekretarz oraz członkowie Rozalia Soćko i Władysław Żymirski. Komisja Rewizyjna będzie działała w składzie: Ryszard Gwiazda , Jacek Dziedzic, Jerzy Nowak, Wiesława Świech i Jerzy Polakowski.

A. Działalność merytoryczna

Tak jak w latach poprzednich w roku sprawozdawczym działalność merytoryczna SMCz ogniskowała się wokół zagadnień:

1. działalność wydawnicza i popularyzatorska
2. działalność w Ruchu Stowarzyszeń Regionalnych RP
3. udział w szkoleniach i kursach
4. udział w uroczystościach i imprezach
5. współpraca z władzami miasta i organizacjami
6. pozostała działalność

Ad 1. Działalność popularyzatorska i wydawnicza

W ramach działalności popularyzatorskiej Stowarzyszenie podejmowało działania mające na celu upowszechnianie wiedzy o Czeladzi, upowszechnianie twórczości mieszkańców Czeladzi oraz twórczości dotyczącej miasta.

I. Wydawnictwa:

- **21 numer Zeszytów Czeladzkich** w nakładzie 200 egz., który zawiera:
 - artykuły dr Antoniny Szybowskiej (pracownika naukowego Uniwersytetu Śląskiego): Katarzyna Włodyczkova "czeladzka czarownica - trudne dziedzictwo oraz Zwierzęta

podczas okupacji hitlerowskiej w opowieściach wspomnieniowych mieszkańców Czeladzi,

- opracowanie Sebastiana Kiesiewicza (pracownika naukowego Politechniki Krakowskiej): Integracja sztuki i techniki na przykładzie wybranych projektów Józefa Piusa Dziekońskiego,
- wywiad Wiesławy Konopelskiej z prof. Henrykiem Kuźniakiem Chciałem zostać muzykantem...,
- Władysława Macieja Żymirskiego: Zapomniane Zapłocie według wspomnień Antoniego Krawczyka i Historia jednej fotografii,
- tłumaczenie "Raportu o sytuacji w Polsce w dniach od 22 sierpnia do 8 września 1939 roku sporządzony przez Piotra Musset" - szefa buchalterii kopalni "Czeladź"; przekład dokonany przez Bożenę Baran prezes Zarządu Oddziału Towarzystwa Przyjaźni Polsko - Francuskiej w Czeladzi,
- krótką historię czeladzkich przedszkoli w opracowaniu Ewy Ruleckiej,
- biogram Honorowego Obywatela Czeladzi z roku 2015 - prof. Zbigniewa Białkiewicza opracowany przez Agnieszkę Dzień,
- sentymalny powrót czeladzianki Wandy Nowakowskiej - Gondek do rodzinnego domu Płatków przy ul. Reymonta,
- biogramy księży wywodzących się z Czeladzi, ze znanej w naszym mieście rodziny Koniecznych: Antoniego, Kazimierza i Ludwika w opracowaniu Ewy Ambroży,
- biogram współzałożyciela naszego Stowarzyszenia Ryszarda Tarnówki opracowany przez Agatę Grabowską-Maj,
- biogram Pana Andrzeja Chłęcha - wielkiego przyjaciela naszego Stowarzyszenia, pieczołowitego kronikarza rodziny Chłęchów i Czeladzi, sporządzony przez Ewę Ambroży.

Prezentacji wydawnictwa dokonano w czasie wrześniowego zebrania członków i sympatyków Stowarzyszenia Miłośników Czeladzi.

Wydanie *Zeszytu* możliwe było dzięki grantowi w wysokości 2.600,00 zł, pozyskiwanemu z Miasta Czeladź w ramach konkursu na realizację zadań z zakresu „Ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego”.

• **Kalendarzyk SMCz na rok 2018**

II. Projekt "Czeladź - OBIEKTYWny portret miasta (według Jerzego Żymirskiego)"

wyróżniony w III edycji ogólnopolskiego konkursu grantowego Fundacji Banku Zachodniego WBK „Tu mieszkam, tu zmieniam”. Na konkurs wpłynęło 1170 projektów a wybrano tylko 100, które nagrodzone zostały grantami. Wysokość grantu – 6.000 zł

Głównym celem projektu jest prezentacja dorobku J. Żymirskiego, w formie mobilnej wystawy fotograficznej. Pasja fotograficzna Artysty sprawiła, że jego dorobek stał się swobodną dokumentacją zachodzących zmian nie tylko krajobrazowych, ale także o charakterze społecznym i obyczajowym. Impulsem do przedstawienia w konkursie tego właśnie projektu był fakt, iż w 2017 roku minęła 15 rocznica śmierci Fotografa, który związany był z naszym miastem w latach 1954-2002. Jego ogromna fotograficzna spuścizna, którą dysponuje SMCz, godna jest szerszego zaprezentowania mieszkańcom Czeladzi oraz miast ościennych, gdyż prace Jerzego Żymirskiego, oprócz walorów artystycznych, posiadają

wartość dokumentalną. W trakcie przygotowywania wystawy zostaną zdigitalizowane i opisane jego prace istniejące dotychczas w formie odbitek i błon fotograficznych oraz slajdów.

III. Dzień Regionalisty

Dzień Regionalisty (26 września) świętowaliśmy przy okazji promocji 21 numeru „Zeszytów Czeladzkich”. Wśród gości byli członkowie - założyciele naszego Stowarzyszenia - Anna Zarębska i Andrzej Miodyński, którym symboliczną różą i gromkimi brawami dziękowaliśmy za trudy włożone w jego organizację.

IV. Inne działania popularyzatorskie

- Pogadanka o historii czeladzkiego Rynku dla licznej grupy uczestników „Biegu Trzech Króli” na zaproszenie stowarzyszenia „Czeladź biega” (E. Ambroży, A. Krawczyk); uczestnikom biegu i organizatorom przekazano karty pocztowe z wizerunkami Cz. Słani, Z. Szkocnego i J. Domagalika wydane przez SMCz w ... roku
- „Oprowadzenie” *pociągu po Czeladzi* w czasie „Senioraliów 2017” (A. Krawczyk)
- Przekazanie wydawnictw Stowarzyszenia na nagrody uzupełniające dla uczestników i laureatów Konkursu Wiedzy o Czeladzi oraz ich opiekunów
- Udział w pracach komisji Konkursu Wiedzy o Czeladzi – stowarzyszenie reprezentował kol. Antoni Krawczyk (kwiecień) oraz obecność przedstawicieli Zarządu SMCz jako gości na finale Konkursu
- Przekazanie nagród dla finalistów III Biegu im. Janusza Domagalika organizowanego przez Stowarzyszenie Nowoczesne Miasto oraz udział w finale i uroczystości wręczenia nagród
- Opracowanie i przekazanie do publikacji w kwartalniku *Nowoczesna Czeladź* biogramu sportowca Henryka Komuniewskiego
- Przekazanie 21 numeru „Zeszytów Czeladzkich” instytucjom kultury i placówkom oświatowym: Miejska Biblioteka Publiczna w Czeladzi, czeladzkie szkoły, Muzeum Saturn w Czeladzi, Muzeum Szttygarka w Dąbrowie Górniczej oraz do Biblioteki Jagiellońskiej, Biblioteki Narodowej, Biblioteki Śląskiej oraz bibliotek publicznych i placówek muzealnych Zagłębia Dąbrowskiego
- Udostępnienie Muzeum Saturn fotografii Jerzego Żymirskiego przedstawiających dawną Czeladź, do wykorzystania na potrzeby planowanego do realizacji w 2018 r. projektu
- Udostępnianie materiałów o Czeladzi i czeladzianach osobom prywatnym i instytucjom:

- nawiązanie współpracy z aktywnym parafii w Wilanowie – wymiana informacji o pochodzących z Czeladzi księżach Koniecznych: Antonim, Ludwiku i Kazimierzu,
- udostępnienie 30 zdjęć starej Czeladzi, redaktorowi Tomaszowi Kostro do książki „Zagłębie którego nie ma”
- udostępnianie starych zdjęć red. Wiesławie Konopelskiej do jej artykułów o Czeladzi publikowanych na łamach „Echa Czeladzi”
- udostępnienie starych zdjęć osobom prywatnym wywodzącym się z naszego miasta a obecnie mieszkającym w różnych stronach Polski
- udostępnienie materiałów: * logo Towarzystwa Górniczo-Przemysłowego *Saturn* , * logo Towarzystwa Bezimiennego Kopalń Węgla *Czeladź*, * wykazów akcjonariuszy Tow. G-P red. Dariuszowi Majchrzakowi z Klubu Zagłębiowskiego

Ad 2. działalność w Ruchu Stowarzyszeń Regionalnych RP

Nasze stowarzyszenie aktywnie uczestniczy w ogólnopolskim **Ruchu Stowarzyszeń Regionalnych RP** z siedzibą w Warszawie. Kol. Ewa Ambroży jest przewodniczącą Komisji Rewizyjnej Rady Krajowej Ruchu.

W czerwcu 2017 (8 - 11) E. Ambroży brała udział w III Zjeździe regionalistów nad Odrą. Uczestnikami czterodniowego zjazdu byli liderzy towarzystw regionalnych z terenu całego kraju i przedstawiciele samorządów terytorialnych. Spotkanie przebiegało pod hasłem „Regionalizm dolnośląski - wspólne dziedzictwo różnych narodowości, wspólna troska i doświadczenia”.

W lipcu 2017 przedstawiciele Stowarzyszenia (E. Ambroży i A. Krawczyk) wzięli udział w spotkaniu stowarzyszeń regionalnych województwa śląskiego. Spotkanie odbyło się w Gliwicach w siedzibie Stowarzyszenia Przyjaciół Ziemi Gliwickiej. Miało na celu integrację środowisk regionalnych naszego województwa i prezentację działalności Ruchu Stowarzyszeń regionalnych RP.

Ad. 3. Udział w uroczystościach i imprezach

W okresie sprawozdawczym SMCz uczestniczyło we wszystkich **uroczystościach organizowanych przez władze miasta i organizacje pozarządowe** działające na terenie miasta Czeladź związane z historią, rocznicami kalendarzowymi. Przedstawiciele Stowarzyszenia przekazywali listy gratulacyjne i wydawnictwa, składali wiązanki kwiatów, zapalali znicze.

- 27 stycznia – rocznica wyzwolenia Czeladzi
- 19 lutego – rocznica powrotu „dzieci z Potulic”

- 13 kwietnia - Dzień Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej
- 3 maja – rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja
- 1 września – rocznica wybuchu wojny
- 27 września – Dzień Polskiego Państwa Podziemnego
- 11 listopada – Dzień Niepodległości
- 27 grudnia – rocznica wybuchu w łaźni miejskiej

Jak co roku, tak i w 2017 - w czasie finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy wpłacono na konto Orkiestry niewielkie środki a członkowie naszej organizacji brali udział w pracach czeladzkiego Sztabu Orkiestry.

Członkowie Stowarzyszenia brali też udział w wykładach, prelekcjach, wystawach organizowanych przez instytucje kultury Zagłębia Dąbrowskiego; kilka z nich:

- *Zagłębie Dąbrowskie i Czeladź w powstaniu styczniowym* – wykład prof. Dariusza Nawrota w Muzeum Saturn
- *Michał Elwiro Andriolli* – wykład Roberta Lewandowskiego w Muzeum Saturn
- *Stanisław Kontkiewicz i Hieronim Kondratowicz: wielkie postaci górnictwa w Zagłębiu Dąbrowskim* – wykład dra inż. Andrzeja Kontkiewicza w Muzeum Szttygarka w Dąbrowie Górniczej
- *Szlakiem sosnowieckich synagog* – wędrownka po Sosnowcu z przewodnikiem
- *Zarys historii rodziny Altman* – wykład w Zamku Sieleckim
- *Kobiety w powstaniach śląskich* – konferencja w Muzeum Powstań Śląskich w Świętochłowicach
- *Dzień Solidarności Międzypokoleniowej* – konferencja organizowana przez Miasto Czeladź
- *Saturn w orbicie łódzkiego Imperium Scheiblerów* – wykład dr. hab. Bartosza M. Walczaka w Muzeum Saturn
- Benefis Krzysztofa Zięcika z okazji 35.lecia działalności artystycznej w SDK „Odeon”
- Odświeżenie popiersia Tadeusza Kościuszki na skwerze w Parku im. T. Kościuszki (15 października – w 200.rocznicę śmierci)
- *Powstanie Kościuszkowskie w Zagłębiu Dąbrowskim* – wykład prof. Dariusza Nawrota + promocja książki w Muzeum Saturn
- *Czesław Słania: grawer z Czeladzi* – wystawa i wykład o Cz. Słani w MBP
- *Na tropie przodków czyli jak zostać rodzinnym genealogiem* – prelekcja członków Zagłębiowskiego Towarzystwa Genealogicznego w Muzeum Saturn
- *Podsumowanie działań na rzecz seniorów w mieście* – impreza organizowana przez Miasto Czeladź (XI)

- *Świat toruńskiego piernika* – wystawa i prelekcja kustosza z Muzeum Piernika w Toruniu; Muzeum Saturn
- *Wręczenie Saturnów* czyli honorowych statuetek Burmistrza Miasta Czeladź – do-roczna impreza organizowana przez Miasto Czeladź

Ad. 4 Współpraca z władzami miasta i organizacjami

Ważnym tematem naszej działalności jest ścisła **współpraca z jednostkami** samorządowymi i organizacjami

- Związek Kombatantów i Byłych Więźniów Politycznych RP
- Towarzystwo Przyjaźni Polska- Francja Oddział w Czeladzi
- Miejska Biblioteka Publiczna im. Marii Nogajowej
- Muzeum Saturn
- Forum dla Zagłębia Dąbrowskiego z siedzibą w Sosnowcu
- Stowarzyszenie Inicjatyw Kulturalnych
- Urząd Miasta : Wydział Promocji - *Echo Czeladzi*
 - oraz Polityki Społecznej i Edukacji
- Polski Związek Filatelistów
- Zagłębiowskie Koło Pszczelarzy z siedzibą w Czeladzi
- Czeladzkie parafie: parafia pw. Św. Stanisława BM i parafia Matki Bożej Bolesnej na Piaskach
- Stowarzyszenie Nowoczesne Miasto

Członkowie Stowarzyszenia są członkami ciał doradczych działających w Urzędzie Miasta:

- Rada Pożytku Publicznego – Marek Gawron
- Komitet Rewitalizacji – Antoni Krawczyk
- Komitet Monitorujący realizacji Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Czeladź na lata 2016- 2020 - Antonia Szybowiska

Kol. Antonia Szybowiska była też ekspertem /członkiem komisji konkursowej w Instytucji Kultury Miasto Ogrodów w Katowicach podczas procedury konkursu Muzykogranty.

Ad. 5 Pozostała działalność

- Od 1 października 2016 r. siedziba Stowarzyszenia mieści się w Gimnazjum nr 2 przy ul. Katowickiej 42. Niestety, umowy użyczenia lokalu podpisywane są na kilka miesięcy

(nawet nie na cały rok), co wnosi do naszego działania atmosferę braku stabilizacji i niepewności.

- Przez cały 2017 rok prowadzona była strona internetowa Stowarzyszenia, na której zamieszczano informacje o bieżących działaniach naszej organizacji. Artykuły i materiały do publikacji przygotowuje Ewa Ambroży a stronę prowadzi kol. Marek Gawron.
- Prowadzony jest też fanpage Stowarzyszenia na Facebooku., którym zajmuje się kol. Antonina Szybowska. Zamieszcza tam ciekawe informacje dotyczące Czeladzi, zdjęcia, karty pocztowe i informacje o ważnych wydarzeniach w Stowarzyszeniu. Strona spotkała się z bardzo dobrym odzewem i dużym zainteresowaniem.
- Poprowadzony był kiermasz wydawnictw Stowarzyszenia Miłośników Czeladzi w czasie *Senioraliów 2017* (30 września)
- Bieżąca współpraca ze studentami i pracownikami naukowymi przygotowującymi prace związane z Czeladzią; udostępnianie materiałów: map, opracowań tematycznych, fotografii itp.
- Podejmowanie działań mających na celu pozyskanie nowych materiałów historycznych związanych z przeszłością naszego miasta (zdjęć, dokumentów) i bieżąca digitalizacja
- Członkowie Zarządu SMCz brali udział w wielu **szkoleniach**, np.:
 - kurs e-mailowy „Archiwa społeczne” ; organizator: ośrodek „Karta” Warszawa
 - *Standardy funkcjonowania organizacji pozarządowych* ; organizator: Centrum Organizacji Pozarządowych Katowice
- Dokonano zmian w bazie stowarzyszeń na portalu bazy.ngo.pl
- Wystosowano listy gratulacyjne z okazji jubileuszy:
 - 15.lecia Harcerskiego Kręgu Seniora w Czeladzi
 - 50.lecia szkoły specjalnej w Czeladzi
 - 35.lecia działalności artystycznej Krzysztofa Zięcika – czeladzkiego malarza – amatora, poety

Przewodnicząca
Stowarzyszenia Miłośników Czeladzi
mgr Ewa Ambroży

Czeladź 20 marca 2018 r.